

Rautalammin kunnan ympäristönsuojelumääräykset

Hyväksymiskäsittely:

- Ympäristölautakunta xx.x.2026 § xx
- Kunnanhallitus xx.xx.2026 § xx
- Kunnanvaltuusto xx.xx.2026 § xx

Voimassa 1.xx.202x alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

1.	YLEISET MÄÄRÄYKSET	1
1 §	Tavoite	1
2 §	Määräysten antaminen ja valvonta	1
3 §	Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin	1
4 §	Määritelmät	2
5 §	Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellista tietoa	4
2.	JÄTEVEDET	5
6 §	Talousjätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella	5
7 §	Jätevesien käsittely saarissa tai vastaavissa kohteissa	7
8 §	Vähäisten jätevesien johtaminen	8
9 §	Jätevesien käsittelylaitteiston sijoittaminen ja huolto	8
10 §	Eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevedet	9
11 §	Vesikalusteiden ja saunalauttojen jätevedet	10
12 §	Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu	10
13 §	Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu	11
3.	MAATALOUS	11
14 §	Lannoitteiden käyttö pohjavesialueilla	11
15 §	Lantavarastojen, eläinsuojien ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen	11
4.	MELU	12
16 §	Häiritsevä melu tai tärinä yöaikaan	12
17 §	Äänentoistolaitteiden käyttö	13
18 §	Meluilmoitusmenettely	13
5.	ILMANSUOJELU.....	14
19 §	Rakennus-, purku-, kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt	14
20 §	Liikenneväylien, pihojen ja yleisten alueiden puhtaanapito	15
6.	JÄTTEET	16
21 §	Maarakentamisessa hyödynnettävät jätteet	16
22 §	Rakennusten hävittäminen polttamalla	17
23 §	Kyllästetyn jätepuun käyttö	17
7.	KEMIKAALIT.....	18
24 §	Vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastointi	18
25 §	Kemikaalisäiliöiden sijoittaminen ja tarkastukset	19

26 §	Maanalaisen kemikaalisäiliön käytöstä poistaminen	20
27 §	Polttoaineiden tankkaus- tai täyttöpaikka	20
8.	MUUT MÄÄRÄYKSET	21
28 §	Maalämpöjärjestelmien rakentaminen	21
29 §	Energiakonttivarastojen sijoittaminen	22
30 §	Lumen vastaanottopaikat	22
31 §	Maa-ainesten käsittely ja varastointi	22
32 §	Erotilaitteistot	23
33 §	Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	23
34 §	Seuraamukset määräysten rikkomisesta ja laiminlyönnistä	23
9.	VOIMAANTULO	24
35 §	Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo	24

1. YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Määräysten tavoitteena on myös turvata viihtyisä ja terveellinen asuin- ja elinympäristö.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 202 §:n nojalla kunta voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Määräyksillä täydennetään ympäristönsuojelua koskevaa lainsäädäntöä siten, että kunnan ympäristön erityispiirteet ja paikalliset olosuhteet tulevat otetuksi huomioon.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelumääräykset on antanut ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n nojalla Rautalammin kunnanvaltuusto. Määräysten noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka voi siirtää sille näissä määräyksissä kuuluvaa toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä hoitaa kunnan hallintosäännössä määräämä toimielin (YSL 22 §). Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hallintopakkoa lukuun ottamatta siirtää ympäristönsuojelumääräysten mukaista toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:ssä säädetään.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa koko Rautalammin kunnan alueella, jollei muualla näissä määräyksissä toisin säädetä.

Määräykset eivät koske:

- ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa;
- toimintaa, johon sovelletaan ympäristönsuojelulain 31 §:n (koeluonteinen, lyhytaikainen toiminta), 120 §:n (poikkeukselliset tilanteet) tai 136 §:n 1 momentin (pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistaminen) mukaista ilmoitusmenettelyä;
- puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Kunnan muiden viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon, mitä ympäristönsuojelumääräyksissä säädetään.

Ympäristönsuojelumääräykset voivat YSL 202 §:n perusteella koskea kuntaa tai sen osaa. YSL 202 §:n 2 momentissa on säädetty, mitä määräykset eivät voi koskea, ja 3 momentissa, mitä ne voivat koskea. Määräykset koskevat yksityisiä henkilöitä, yrityksiä, yhteisöjä ja viranomaisia. Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla ja niiden kanssa samanaikaisesti. Tällaisia määräyksiä ovat mm. rakennusjärjestys, kaavamääräykset ja [jätehuoltomääräykset](#). Mikäli samasta asiasta on säädetty muussa kunnallisessa määräyksessä, tulee ympäristönsuojelumääräystä noudattaa aina, kun se johtaa parempaan ympäristönsuojelulliseen tasoon. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty välttämään eri määräysten väliset ristiriidat pyytämällä lausuntoja asiaankuuluvilta viranomaistahoilta.

4 § Määritelmät

Käsite	Määritelmä
Yleinen alue	Asemakaavassa katualueeksi, toriksi, liikennealueeksi, virkistysalueeksi tai näihin verrattavaksi alueeksi osoitettu, kunnan, valtion tai muun julkisyhteisön toteutettavaksi tarkoitettu alue.
Taajaan rakennettu alue	Rautalammin kunnan asemakaava-alueet.
Pilaantumiselle herkkä alue	Rautalammin kunnassa pilaantumiselle herkiksi alueiksi on määritetty luokitellut pohjavesialueet sekä vesistöjen ranta-alueet.
Kuivanmaan kiinteistö	Kiinteistö, joka sijaitsee pohjavesialueiden ulkopuolella ja yli 100 metrin päässä vesistöistä.
Pohjavesialue	Vedenhankintaa varten tärkeä (1-luokka) pohjavesialue, vedenhankintakäyttöön soveltuva (2-luokka) pohjavesialue tai pohjavesialue (E-luokka), jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.
Ranta-alue	Vyöhyke, joka ulottuu enintään 100 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta vesistön rantaviivasta.
Vesistö	Järvi, lampi, joki, puro ja muu luonnollinen vesialue sekä tekojärvi, kanava ja muu vastaava keinotekoinen vesialue; vesistönä ei kuitenkaan pidetä noroa, ojaa ja lähdettä. (VL 587/2011)
Talousjätevesi	Asuntojen, toimistojen, liikerakennusten ja laitosten vesikäymälöistä, keittiöistä, pesutiloista ja niitä vastaavista tiloista ja laitteista peräisin oleva jätevesi sekä ominaisuuksiltaan ja koostumukseltaan vastaava elinkeinotoiminnasta peräisin oleva jätevesi.
Pesuvesi	Talousjätevesi, mikä syntyy asumisessa erilaisista pesutoiminnoista, kuten peseytyminen, ruuanlaitto, astian- ja pyykinpesu. Ei sisällä wc-jätevesiä.

Vähäinen jätevesi	Kantovesi tai vastaava määrä pesutoiminnoista syntyvää jätevettä. Varustelutaso on vaatimaton, esim. suihkua, kylpyammetta, astian- tai pyykinpesukonetta ei ole. Lähtökohtaisesti, jos pesu mm. rantasaunassa tapahtuu kuupalla tai vastaavalla, voidaan syntyvää jätevesimäärää pitää vähäisenä.
Tiskivesi	Vähäinen määrä pesuvesiä, mikä syntyy ruoanlaittovälineiden ja -astioiden käsin tapahtuvasta pesusta miedoilla pesuaineilla. Saattaa sisältää ruoanlaiton rasvoja/öljyjä.
Hulevesi	Sade-, valuma- ja kuivatusvesi, joka johdetaan pois pihoilta ja kaduilta. Hulevettä syntyy erityisesti siellä, missä maan pinta on katettu asfaltilla tai kivetyksellä.
Maitohuoneen pesuvedet	Pesuvesiä, jotka sisältävät eläinsuojan maitohuoneen, maidonkeruuputkiston, lypsyaseman ja tilatankin pesuvesiä.
Eläinsuojan pesuvedet	Pesuvesiä, joka syntyy, kun eläinten tiloja pestään esimerkiksi paine- tai höyrypesurilla.
Jätevesiliete	Talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuva laskeutuva tai kelluva aines, joka voidaan erottaa jätevedestä omana jakeenaan.
Jätevesien käsittelyjärjestelmä	Jätevesien puhdistusta tai muuta käsittelyä varten tarvittavien laitteiden ja rakenteiden muodostama kokonaisuus, joka voi koostua saostussäiliöstä, maahanimeyttämöstä, maasuodattamasta, umpisäiliöstä, pienpuhdistamosta tai muista laitteista taikka näiden laitteiden ja menetelmien yhdistelmästä.
Yksiputkiviemärointi (yksivesiviemärointi)	Kaikki jätevedet, sekä pesu- että wc-vedet, johdetaan talosta ulos yhdellä putkella.
Erillisviiemärointi (kaksiputkiviemärointi. kaksivesiviemärointi)	Wc-jätevedet johdetaan talosta ulos eri putkella kuin muut jätevedet.
Umpisäiliö (umpikaivo)	Vesitiivis, talousjäteveden tai lietteen tilapäiseen varastointiin tarkoitettu säiliö, josta ei ole jäteveden purkuputkea ympäristöön.
Saostussäiliö (sakokaivo)	Yksi- tai useampiosainen, vesitiivis esikäsittely, jonka läpi jätevesi virtaa ja jonka pääasiallisena tarkoituksena on pidättää jätevedestä erottuvat laskeutuvat kiintoaineet ja vettä kevyemmät aineosat.
Maaperäkäsittely	Yleisnimitys jätevesien käsittelylle, jossa mikrobit puhdistavat jätevettä maaperässä.
Maahanimeyttämö (imeytyskenttä)	Maahan kaivettu tai pengerretty talousjäteveden käsittelymenetelmä, jossa vähintään saostussäiliössä esikäsittely jätevesi imeytetään maaperään puhdistumaan ennen sen kulkeutumista pohjaveteen.

Maasuodattamo (maasuodatuskenttä)	Maahan kaivettu tai pengerretty talousjäteveden käsittelylaitteisto, jossa vähintään saostussäiliössä esikäsitelty jätevesi puhdistuu kulkeutuessaan rakennetun, pääasiassa hiekkaa tai muuta maa-ainesta olevan suodatinkerrosten läpi. Puhdistunut jätevesi kerätään putkistolla ja johdetaan edelleen ympäristöön.
Fosforinpoistolla tehostettu maasuodattamo	Maasuodattamo, jossa fosforinpoistoa tehostetaan kemiallisesti (alumiini- tai rautapohjainen kemikaali, kuten polyalumiinikloridi, alumiinisulfaatti tai rautasulfaatti). Kemikaalin lisäys voi tapahtua suodatinkenttää ennen tai sen jälkeen tai fosforia sitova aine voidaan rakentaa osaksi suodatinkerrosta.
Biomoduuli (moduulisuodattamo/-imeyttämö)	Maaperäkäsittelyssä käytettävä tehdasvalmisteinen kasvu- ja levitysalusta, jonka tarkoituksena on lisätä mikrobien kasvupinta-alaa sekä levittää vettä laajemmalle alueelle. Tällä tavoin kentän pinta-alaa tai kaivuusyvyyyttä voidaan vähentää. Alustat korvaavat osan jako- ja/tai suodatuskerroksesta.
Pienpuhdistamo (laitepuhdistamo)	Talousjäteveden käsittelylaite, jonka toimintaperiaate voi olla fysikaalinen, kemiallinen, biologinen tai niiden yhdistelmä, ja jolle laitevalmistaja ilmoittaa saavutettavan puhdistustehon.
Jäte	Aine tai esine, jonka sen haltija on poistanut, aikoo poistaa tai on velvollinen poistamaan käytöstä.
Hajusta häiriintyvä kohde	Lähimmillä naapurikiinteistöillä sijaitsevat asumiseen tai loma-asumiseen tarkoitetut rakennukset, koulut, päiväkodit, sairaalat ja muut vastaavat kohteet, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle.
Melulle ja värinälle herkillä kohteet	Asuinrakennukset, vapaa-ajanasunnot, päiväkotit, koulu, terveyskeskus, hoivakoti tai vastaavat kohteet.

5 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellista tietoa

Kiinteistön haltijan tai omistajan, alueen käyttäjän, toiminnan harjoittajan tai tapahtuman järjestäjän on pyydettäessä annettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle valvontaa varten tarpeelliset tiedot ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta sekä toimenpiteistä, laitteista ja suunnitelmista, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja torjua ympäristön pilaantumista.

YSL 202 §:n mukaan määräykset voivat koskea valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. YSL 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillölovelvollisuus). Lisäksi YSL 157 §:n mukaan kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesijärjestelmästä on jätevesistä ympäristöön aiheutuvan kuormituksen arviointia varten selvitys sekä järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet.

2. JÄTEVEDET

6 § Talousjätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella

Talousjätevesien johtamisessa ja käsittelyssä on ympäristönsuojelumääräysten lisäksi noudatettava ympäristönsuojelulain, jätevesiasetuksen, kunnan rakennusjärjestyksen ja alueellisten jätehuoltomääräysten säännöksiä.

Jätevesien käsittelyn vaatimustason osalta kunnan alue on jaettavissa kolmeen eri vyöhykkeeseen: perustason puhdistusvaatimuksen alue, tehostetun puhdistustason alue sekä pohjavesialueet. Puhdistusvaatimukset edellyttävät, että talousjätevesien käsittelyjärjestelmä tulee suunnitella, mitoittaa ja toteuttaa siten, että järjestelmän puhdistusteho täyttää vähintään seuraavat vaatimukset verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen:

Jätevesien laatu	Puhdistusteho	
	Perustason käsittely	Tehostettu käsittely
Kaikki jätevedet (wc- ja pesuvedet)	80 % orgaaninen aines (BHK ₇) 70 % kokonaisfosfori (P) 30 % kokonaistyyppi (N)	90 % orgaaninen aines (BHK ₇) 85 % kokonaisfosfori (P) 40 % kokonaistyyppi (N)
Pelkät pesuvedet	67 % BHK ₇ 0 % kok.P 0 % kok.N	83 % BHK ₇ 18 % kok.P 0 % kok.N

6.1 § Kaikille vyöhykkeille yhteiset vaatimukset

Maaperäkäsittelymenetelmissä jätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maasuodattamoon, biomuoduliin tai imeytyskenttään mm. saostamalla. Wc-vesiä sisältävät jätevedet on johdettava 3-osastaisen saostussäiliön kautta. Pelkille pesuvesille riittää 2-osastoinen saostus.

Jäteveden imeytyksessä maaperän soveltuvuus imeytykseen on osoitettava todisteellisesti.

Kiinteistön haltijan tulee säännöllisesti tarkastaa ja huoltaa jätevesijärjestelmän laitteet, jotta ne ovat kaikissa olosuhteissa toimintakuntoisia ja saavuttavat niille asetetut puhdistustehon vaatimukset. Jätevesien käsittelyjärjestelmää tulee ylläpitää sen käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Kiinteistön haltijan tulee pitää kirjaa järjestelmän tyhjennyksistä, tarkastuksista ja kunnossapidosta.

6.2 § Kuivanmaan kiinteistöt

Kuivanmaan kiinteistöillä sovelletaan perustason puhdistusvaatimuksia. Käsittelyjärjestelmä voi olla pienpuhdistamo, maasuodattamo, maahanimeyttämö tai muu vastaavan puhdistusvaatimuksen saavuttava käsittelyjärjestelmä.

6.3 § Ranta-alueet

Tehostettua puhdistustasoa noudatetaan vesistöjen ranta-alueilla 100 metrin etäisyydellä rantaviivasta ulottuvalla vyöhykkeellä.

Lähempänä kuin 50 metriä rantaviivasta wc-jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava hyväksytyyn jatkokäsittelypaikkaan, tai ne on käsiteltävä tehostetun puhdistustason täyttävässä pienpuhdistamossa. Pesuvedet on käsiteltävä tehostetun puhdistustason täyttävässä käsittelyjärjestelmässä, mikä voi olla pienpuhdistamo, maasuodattamo tai maahanimeyttämö tai muu vastaavan puhdistustason saavuttava käsittelyjärjestelmä.

Ranta-alueella 50–100 metrin etäisyydellä vesistöstä jätevedet on käsiteltävä tehostetun puhdistustason täyttävässä järjestelmässä, kun jätevedet sisältävät wc-vesiä. Käsittelyjärjestelmä voi olla pienpuhdistamo, fosforinpoistolla tehostettu maasuodattamo tai muu vastaavan puhdistusvaatimuksen saavuttava käsittelyjärjestelmä.

6.4 § Pohjavesialueet

Pohjavesialueilla wc-jätevesien ja pesuvesien yhteiskäsittelyn edellytyksenä on jätevesien käsittelyjärjestelmän tiivis rakenne ja puhdistettujen jätevesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Erillisviemäröinnissä wc-jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava hyväksytyyn jatkokäsittelypaikkaan. Kiinteistössä muodostuvien pesuvesien käsittelyjärjestelmän purkupaikka on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan pohjavesialueen, ja etenkin pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolelle. Puhdistettujen pesuvesien purkupaikan sijoittelussa voidaan käyttää tapauskohtaista harkintaa, mikäli purkupaikkaa ei ole rakennusteknisesti järkevästi sijoitettavissa pohjavesialueen ulkorajan ulkopuolelle ja jätevedet käsitellään tehostetun puhdistustason mukaisesti.

Pohjavesialueilla talousjätevesien imeyttäminen maahan on kielletty.

Jätevesien käsittelystä säädetään muun muassa ympäristönsuojelulaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä. Haittojen ennaltaehkäisemiseksi ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan jätevesien käsittelyä koskevia tarkentavia ja täydentäviä määräyksiä. Rautalammin alueella on voimassa Savo-Pielisen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset, missä säädellään jätevesien käsittelyyn liittyen mm. järjestelmien huollosta, lietteiden tyhjennyksistä sekä jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä ([jätehuoltomääräykset](#)).

Jätevesien sisältämät ravinteet aiheuttavat pintavesissä rehevöitymistä ja niiden sisältämät taudinaiheuttajat voivat pinta- ja pohjavesiin päästessään aiheuttaa terveyshaittoja. Pohjavesialueilla tiukemmilla määräyksillä turvataan vedenhankintaan soveltuvien kohteiden säilyminen käyttökelpoisina.

Talousjätevesien käsittelyssä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella kunnan alueet on jaettu perustason puhdistusvaatimuksen alueisiin, tehostettujen käsittelyvaatimusten alueisiin sekä pohjavesialueisiin. Jaottelu mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden, herkkien alueiden sekä muiden erityisesti suojeltavien alueiden huomioimisen. Päästöjen aiheuttamien riskien

arvioinnissa on olennaista arvioida alueiden pilaantumisherkyys ja ravinnekuormituksen sietokyky.

YSL 156 c §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan antaa 202 §:n nojalla perustason puhdistusvaatimusta ankarampia vaatimuksia, jos ne ovat välttämättömiä paikallisten ympäristöolosuhteiden vuoksi. Perustason puhdistusvaatimuksen täyttäminen ei ranta-alueella ole riittävä vesistöön kohdistuvan kuormituksen vähentämiseksi.

Toiminta, josta aiheutuu pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on ympäristönsuojelulain mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon (17 §) vastaista. Kiellon vastaiselta toiminnalta ei edellytetä, että toiminnasta aiheutuisi konkreettista pilaantumista, vaan jo pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on kiellettyä. Pohjavesialueilla wc-jätevesiä ei saa imeyttää maahan, vaan ne tulee johtaa umpisäiliöön tai käsitellä tiivisrakenteisessa jätevesijärjestelmässä, josta ne johdetaan käsittelyn jälkeen pohjavesialueen ulkopuolelle. Järjestelmän tiivis rakenne tarkoittaa maaperäkäsittelyssä HDPE-kalvolla tai vastaavat ominaisuudet omaavalla rakenteella toteutettua tiivistyskerrosta maaperäkäsittelyn alla.

Pesuvesien pohjavesialueen ulkopuolelle johtamisen ensisijaisuuden vaatimuksesta on mahdollista poiketa vain perustellusta syystä. Puhdistetut pesuvedet (tehostettu taso) voidaan sallia johdettavan pohjavesialueelle esimerkiksi silloin, kun kyseessä on vanhan rakennuksen jätevesijärjestelmän uusiminen ja jätevesien johtaminen on rakennusteknisesti poikkeuksellisen haastavaa. Myös puhdistettu jätevesi sisältää ravinteiden lisäksi esimerkiksi ulosteperäisiä mikrobeja, lääkeainejäämiä, raskasmetallijäämiä ja muita vastaavia aineita, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin sekä vaarantaa pohjaveden laadun tai vesistön tilan.

Jätevesien purku käsittelyjärjestelmästä olisi suositeltavaa johtaa esimerkiksi kivipesään tai imeytyskuoppaan. Jätevesien johtaminen käsittelyjärjestelmästä lähimpään avo-ojaan voi aiheuttaa viihtyvyyshaittaa ja lisätä ravinteiden kulkeutumista vesistöön.

Imeyttämiseen soveltuvalla maaperällä tarkoitetaan asennusalueen maaperää (ei mahdollista rakennustyössä käytettävää tuontimaata), jossa tapahtuu riittävää puhdistumista, mutta esimerkiksi vettymishaittoja ei ilmene. Maaperän soveltuvuus voidaan osoittaa mm. imeytyskokeella tai rakeisuusanalyysillä tai rakennushankkeen suunnittelijan antamalla lausunnolla maaperän imeytyskyvystä, joka voi perustua esimerkiksi maarakennusurakoitsijan kanssa suoritettuihin koekaivuihin.

7 § Jätevesien käsittely saarissa tai vastaavissa kohteissa

Vesi-wc:n rakentaminen on kielletty sellaisilla kiinteistöillä, joihin ei ole ympärivuotista tieyhteyttä tai mahdollisuutta säännölliseen lietetyhjennykseen.

Saarista sekä kiinteistöistä, joihin ei ole tieyhteyttä tai lietetyhjennyskaluston kestävää tietä, lietteiden poiskuljetusta tai epäkunnossa olevan jätevesijärjestelmän huoltoa ei voida yleensä järjestää ympärivuotisesti, mikä aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa. Tällöin jätevesien käsittelyjärjestelmäksi tulee valita järjestelmä, josta syntyvä liete voidaan kompostoida tai muutoin käsitellä asianmukaisesti paikan päällä. Vastaavasti kiinteistössä syntyvien jätevesien määrää voidaan vähentää korvaamalla vesivessa esimerkiksi kompostikäymälällä. Kiinteistön jätevedet tulee ympäristönsuojelulain 155.1 §:n mukaisesti johtaa ja käsitellä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Tämän takia on perusteltua kieltää vesivessan rakentaminen kyseisillä alueilla.

8 § Vähäisten jätevesien johtaminen

Muut kuin wc-jätevedet voidaan kaikilla alueilla johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Jo olemassa olevien rakennusten vähäiset jätevedet voidaan imeyttää maahan myös 9 §:n määritellyä vähimmäisetäisyyttä lähemmäksi rantaviivaa.

Uuden tai peruskorjattavan loma-asunnon tai saunan vähäiset jätevedet tulee johtaa imeytyskaivon tai vastaavan kautta. Tiskivesiä sisältäville jätevesille tulee olla esikäsittelynä saostus.

Imeyttämisen tulee olla hallittua, eivätkä jätevedet eivät saa joutua suoraan vesistöön.

YSL 155 §:ssä on säädetty jätevesien yleisestä puhdistamisvelvollisuudesta. Muut kuin wc-jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan silloin, kun niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vähäisiäkään jätevesiä ei saa johtaa suoraan tai pintavaluntana vesistöön. Olemassa olevat saunarakennukset saattavat sijaita niin lähellä rantaviivaa, ettei jäteveden purkupaikan sijoittaminen vaaditun suojaetäisyyden päähän vesistöstä ole kohtuullisin kustannuksin mahdollista. Jos saunarakennuksessa syntyvien jätevesien määrä on vähäinen, voidaan jätevedet määräyksen mukaisesti imeyttää lähemmäksi kuin 10 metriä rantaviivasta. Ympäristönsuojeluviranomainen arvioi jäteveden vähäisyyttä ja ympäristön pilaantumisen vaaraa tapauskohtaisesti.

9 § Jätevesien käsittelylaitteiston sijoittaminen ja huolto

Puhdistettujen jätevesien purkupaikan ja jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sijoittamisen vähimmäisetäisyydet määritellään tapauskohtaisesti, mutta kuitenkin siten, että etäisyydet ovat vähintään seuraavat:

Kohde	Vähimmäisetäisyys (m)
<i>Talousvesikaivo, lähde</i>	
wc-vesiä sisältävät jätevedet	40 - 50
pesuvedet	30 - 40
vähäiset jätevedet	20
<i>Vesistö</i>	
wc-vesiä sisältävät jätevedet	30
pesuvedet	20
vähäiset jätevedet	10
<i>Kiinteistön raja, tie</i>	5*
<i>Suojakerros ylimpään pohjaveden pintaan</i>	
maasuodattamon kokoomakerroksesta	0,5
maahanimeyttämön jakokerroksesta	1
<i>Ranta-alueella imeytys- ja kokoomaputkistot vuotuisen keskivedenpinnan yläpuolella</i>	1

* asianosaisten kirjallisella suostumuksella voidaan johtaa lähemmäksi

Puhdistettujen jätevesien purkupaikka tulee sijoittaa siten, että vedet eivät päädy suoraan vesistöön. Lisäksi rantavyöhykkeellä jätevesien käsittelyjärjestelmät tulee toteuttaa ja sijoittaa siten, ettei tulvavesi pääse jätevesien käsittelylaitteistoon.

Kiinteistöjen jätevedet on johdettava umpisäiliöön, mikäli jätevesien käsittelyssä ei voida noudattaa vähimmäissuojaetäisyyksiä tai jätevesien puhdistusvaatimukset täyttävä käsittely ei ole mahdollinen.

Vähimmäissuojaetäisyyksistä on mahdollista hakemuksesta ja perustellusta syystä myöntää poikkeus, missä otetaan huomioon mm. jäteveden määrä ja laatu, maaston kaltevuus, maaperän laatu sekä muut erityiset olosuhteet.

Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen ja purkupaikan sijoittamisen etäisyys-suositukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin ja ovat ensisijaisesti vesien- ja terveydensuojelullisia. Toisaalta niillä voidaan ehkäistä myös viihtyisyyteen vaikuttavia tekijöitä, kuten hajuhaittoja. Tapauskohtaisesti tarvittavaan suojaetäisyyteen vaikuttavat mm. maaperäolosuhteet, sijaintipaikan kaltevuus ja pohjavesiolosuhteet.

Kiinteistön jätevesijärjestelmää ei saa sijoittaa tulvanalaiselle alueelle, koska on tarpeen ehkäistä tulvaveden pääsy jäteveden käsittelyjärjestelmiin ja tästä mahdollisesti aiheutuva käsittelyjärjestelmän häiriintyminen tai puhdistamattoman jäteveden pääsy tulvaveden mukana vesistöön ja ranta-alueille. Suojaetäisyys maantiehen tulee olla jätevesijärjestelmästä ja sen purkupaikasta vähintään 20 metriä (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteista 503/2005, 4 ja 44 §). Muihin, pienempiin teihin on sallittu lyhyempi etäisyys.

10 § Eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevedet

Eläinsuojien ja maitohuoneiden pesuvedet tulee käsitellä tarkoitukseen suunnitellussa erillisessä käsittelyjärjestelmässä. Wc-jätevesiä sisältämättömät eläinsuojan ja maitohuoneen pesuvedet sekä jalostukseen kelpaamaton maito voidaan johtaa myös eläinsuojan virtsa- tai lietesäiliöön. Eläinsuojan wc-jätevedet on johdettava jätevesiviemäriin tai käsiteltävä erillisessä jätevesijärjestelmässä.

Eläinsuojien ja maitohuoneiden pesuvesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maastoon tai vesistöön, vaan ne on joko käsiteltävä sopivalla jäteveden puhdistusmenetelmällä tai johdettava virtsa- tai lietesäiliöön. Tavanomaiset asumisjätevesille tarkoitetut puhdistamismenetelmät eivät sovellu eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevesien käsittelyyn, vaan jätevesijärjestelmän on oltava tämän tyyppisille jätevesille suunniteltu. Asumisjätevesien sisältämät ihmisperäiset mikrobit ovat patogeenisempiä kuin eläinsuojan ja maitohuoneen pesuvesien ja lannan eläinperäiset mikrobit. Tämän vuoksi asuinkiinteistön tai eläinsuojan vesikäymäläjätevesiä ei saa johtaa virtsa- tai lietesäiliöön. Mikäli eläinsuojissa muodostuvat jätevedet sisältävät wc-jätevesiä, ne tulee käsitellä talousjätevesille asetettujen velvoitteiden mukaisesti.

11 § Vesikalusteiden ja saunalautojen jätevedet

Paljujen ja ulkona sijaitsevien porealtaiden jätevedet on johdettava jätevesiverkostoon tai imeytettävä maahan omalle tontille niin, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle. Mikäli on käytetty vedenkäsittelykemikaaleja, on ne huomioitava vesien käsittelyssä.

Kelluvien saunojen pesuvedet on johdettava umpisäiliöön. Umpisäiliö on tyhjennettävä jätevesiverkostoon, jätevesien käsittelyjärjestelmään tai imeytettävä maahan omalle tontille niin, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle.

Paljuja ja ulkona sijaitsevia poreammeita tyhjennetään talveksi tai muutoin veden vaihtamisen vuoksi. Hygieniasyistä niissä käytetään erilaisia desinfiointi- ja muita kemikaaleja. Tästä syystä altaita tyhjennettäessä vesi kannattaa johtaa viemäriin, mikäli kiinteistö on jätevesiverkoston piirissä. Haja-asutusalueella vesi voidaan johtaa kiinteistökohtaiseen jätevesien käsittelyjärjestelmään, jos poistettava vesi on ominaisuuksiltaan sellaista, että se ei häiritse käsittelyjärjestelmää. Esimerkiksi biologinen jätevedenkäsittely voi häiriintyä suuresta määrästä kloorikemikaalia sisältävää allasvettä.

Jos altaan tyhjennysvettä ei voida johtaa jätevesien käsittelyjärjestelmään, voidaan se imeyttää hallitusti maaperään omalle tontille. Tyhjennysvesi ei saa aiheuttaa vettymishaittaa naapurikiinteistöille. Ennen tyhjentämistä altaassa olevan klooripitoisen veden annetaan olla ilman kemikaalia vähintään viikon ajan. Veden klooripitoisuuden voi tarkistaa testiliuskalla ennen altaan tyhjentämistä. Veden hallittua tyhjennystä varten voidaan rakentaa purkukaivo (esim. pohjaton, riittävällä sepelipesällä varustettu betonirengaskaivo), johon tyhjennysveden voi purkaa myös talviaikana. Paljujen ja ulkona sijaitsevien poreammeiden vettä ei saa laskea suoraan vesistöön, järveen tai ojaan. Myös kelluvien saunojen jätevesien johtaminen suoraan vesistöön on kielletty. Kelluvilla saunoilla pitää olla umpisäiliö saunan pesuvesille ja jätevedet on johdettava viemäriverkostoon, jätevesien käsittelyjärjestelmään tai ne on imeytettävä maaperään hallitusti ympäristöhaittoja aiheuttamatta.

12 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu on toteutettava niin, että siitä ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Pesu on kielletty katu- ja tiealueilla sekä muilla yleisessä käytössä olevilla alueilla. Pesuvesiä ei saa johtaa hulevesiviemäriin, kiinteistön ulkopuolelle tai suoraan vesistöön.

Pesuvedet on johdettava hiekan- ja öljynerottimen kautta jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksytyyn jätevesien käsittelyjärjestelmään, jos:

- pesussa käytetään liuotinta sisältävää pesuainetta, tai
- pesu on ammattimaista taikka usein toistuvaa, tai
- yli 10 huoneiston kiinteistöjen paikoitusalueella.

Määräyksen tarkoituksena on ennaltaehkäistä ajoneuvojen, veneiden ja muiden laitteiden pesussa liukenevien haitallisten aineiden, kuten öljyn tai liuottimien pääsy vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen. Pesussa käytettävät pesuaineet saattavat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Yleisillä katualueilla pesuvedet voivat liata hulevesiä. Laajamittaisessa pesutoiminnassa syntyy huomattavia määriä pesuvesiä, jotka sisältävät pesuaineita sekä pesussa liuenneita muita

haitallisia aineita, jotka aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa. Säännöllisellä ja laajamittaisella pesutoiminnalla tarkoitetaan useita kertoja vuodessa toistuvaa, yleensä useamman kuin yhden veneen, ajoneuvon tms. pesemistä. Kyseessä voi olla muukin kuin ammattimainen toiminta.

13 § Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu

Mattojen ja muiden tekstiilien pesu kiinteistöllä tulee järjestää siten, että pesuvedet eivät joudu suoraan tai pintavaluntana vesistöön tai aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Yleiseltä pesupaikalta jätevedet on johdettava jätevesiviemäriin tai käsiteltävä soveltuvalla pesuvesien käsittelyjärjestelmällä. Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu yleisillä alueilla on kielletty muilla kuin tähän tarkoitukseen varatuilla pesupaikoilla.

Määräyksen tarkoituksena on ennaltaehkäistä mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesussa käytettävien pesuaineiden haitat vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen.

3. MAATALOUS

14 § Lannoitteiden käyttö pohjavesialueilla

Lietelannan, virtsan, puristenesteen, jätevesilietteiden tai muiden nestemäisten orgaanisten lannoitteiden käyttö pohjavesialueella on kielletty.

Typpilannoitteiden ja lannan levitystä säädellään valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014, ns. nitraattiasetus). Pilaantumisen ehkäisemiseksi on pohjavesialueilla tarpeen rajoittaa helposti maaperässä kulkeutuvien lietelannan, virtsan, puristenesteen ja muiden nestemäisten orgaanisten lannoitteiden sekä lannoitteena käytettävän jätevesilietteen levitystä asetuksessa säädettyä tiukemmin. Määräyksellä ehkäistään epäpuhtauksien ja mikrobien pääsyä pohjaveteen.

15 § Lantavarastojen, eläinsuojien ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen

Lantavarasto, luvan-/ilmoituksenvaraisuuden ulkopuolelle jäävä eläinsuoja, säänsuoja, maneesi sekä jaloittelualue ja ulkotarha on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle naapurikiinteistön rajasta, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkotia, koulu tai muita häiriintyviä kohteita.

Edellä mainittu eläinsuoja ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle talousvesikäytöstä olevasta kaivosta, lähteestä ja vesistöistä sekä 25 metrin etäisyydelle valtaojasta.

Muiden kuin tuotantoeläinten ulkotarhaa tai ratsastuskenttää ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi vesistöä, puroa, noroa tai valtaojaa eikä 30 metriä lähemmäksi talousvesikaivoa tai lähdettä. Ulkotarhoista ja ratsastuskentiltä lanta tulee poistaa säännöllisesti tiivispohjaiseen lantavarastoon. Pintamaa ja rakenteet on uusittava tarvittaessa.

Luvan-/ilmoituksenvaraisuuden ulkopuolelle jäävää eläinsuojaa ei tule lähtökohtaisesti sijoittaa luokitellulle pohjavesialueelle.

Ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävät eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittamisen sääntely suhteessa asuinkiinteistöihin ja vapaa-ajan asuntoihin ja vesistöihin, puroihin, noroihin ja vastaaviin herkkiin kohteisiin on perusteltua niiden aiheuttamien hajuhaittojen ja ravinnepäästöjen vuoksi. Uusien eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittumista on tarpeen säännellä, jotta voidaan rajoittaa vesistöihin kohdistuvaa hajakuormitusta sekä ehkäistä naapurustolle aiheutuvia haittoja, kuten haju- tai pölyhaittaa. Määräystä sovelletaan säännöllisesti ulkoilevien kotieläinten, kuten hevosten ja lampaiden ulkotarhoihin. Määräystä ei sovelleta lemmikkien piha-aitauksiin. Lantavarastojen, jaloittelualueiden ja ulkotarhojen ruokinta- ja juomapaikoista säädetään lisäksi mm. [nitraattiasetuksessa](#) (VNa 1250/2014).

4. MELU

16 § Häiritsevä melu tai tärinä yöaikaan

Häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö on kielletty asuntojen ja muiden herkkien kohteiden läheisyydessä maanantaista lauantaihin klo 22.00–7.00 sekä sunnuntaina ja juhlapäyhinä klo 22.00–9.00.

Määräys ei koske:

- liikenneturvallisuuden tai liikenteen sujuvuuden tai muusta perustellusta syystä yöaikaan välttämättömänä pidettävää liikenneväylien, paikoitusalueiden ja yhdyskuntateknisten laitteiden ja verkostojen kunnossa- ja puhtaanapitotyötä, eikä jätteen kuormausta;
- maa- ja metsätalouselinkeinon harjoittamisen vuoksi välttämätöntä tilapäistä ja lyhytaikaista häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa;
- vähittäiskaupan tai muuta välttämätöntä jakelutoimintaa;
- toimintaa, josta on tehty YSL 118 §:n mukainen päätös.

Kiinteistöjen kunnossapito- ja huoltotyöt asuntojen ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä aiheuttavat siellä oleville häiritsevää melua etenkin, jos työtä tehdään toistuvasti yöaikaan. Kunnossapitotyöt ovat luonteeltaan sellaisia, ettei niistä kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista vaatia YSL 118 §:n mukaisen meluilmoituksen tekemistä. Useimmiten ei voida etukäteen edes tietää milloin työtä joudutaan tekemään. Määräyksellä työt ohjataan tehtäväksi pääsääntöisesti päiväaikaan, jolloin kunnossapidossa ja muissa töissä käytettävien koneiden ja laitteiden melu ei ole pääsääntöisesti erityisen häiritsevää.

Poikkeuksena ovat välttämättömät työt, joita ei voida lykätä esimerkiksi liikenneturvallisuuden takia. Ajoittain yöaikaan tehtävä välttämätön työ ei aiheuta asukkaille niin suurta haittaa kuin toistuvasti yöaikaan tehtävä työ. Etukäteen tiedossa olevasta työstä on suositeltavaa ilmoittaa melun vaikutuspiirissä asuville, sillä tiedottaminen antaa asukkaille mahdollisuuden varautua meluhaittaan.

17 § Äänentoistolaitteiden käyttö

Äänentoistolaitteita on käytettävä ulkona siten, ettei toistettava ääni kuulu häiritsevästi lähimmissä asuinhuoneistoissa tai muissa herkissä kohteissa.

Yleisötilaisuuksien ja muiden tilapäisten tapahtumien järjestäjien tulee huolehtia äänentoistolaitteiden suuntaamisesta ja säätämisestä koko tilaisuuden ajan siten, että häiriö naapurustolle on mahdollisimman vähäinen ja melu suuntautuu pois päin lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Äänentoistolaitteita koskevilla määräyksillä ehkäistään melusta aiheutuvaa haittaa naapureille ja melulle herkkien kohteiden läheisyydessä. Lyhytaikainenkin kova melu voi aiheuttaa haittaa ympäristössä ja ihmisen toiminnasta aiheutuva melu katsotaan ympäristönsuojelulaissa päästöksi, joten haitan rajoittaminen ympäristönsuojelumääräyksillä on perusteltua. Äänentoistolaitteiden sijoittelulla, suuntaamisella ja säädöillä voidaan vaikuttaa merkittävästi naapurustolle aiheutuvaan melutasoon ja melun häiritsevyyteen.

18 § Melu-ilmoitusmenettely

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen kirjallinen ilmoitus erityisen häiritsevää, tilapäisestä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta.

Ilmoitusta ei tarvitse kuitenkaan tehdä seuraavissa tilanteissa:

- rakentamisen yhteydessä tehtävä louhinta ja murskaus, räjäytystyö, lyöntipaalaus tai muu vastaava tavanomainen rakentamis- ja purkutyö, mikäli työtä tehdään arkisin ma-pe klo 7.00–18.00 ja työ kestää yhteensä enintään kymmenen (10) päivää;
- ulkoilmakonsertti tai muu yleisötapahtuma, jossa käytetään vahvistettua äänentoistoa klo 9.00–22.00 välisenä aikana;
- urheilu-, huvi- tai näytöstilaisuus klo 9.00–22.00 välisenä aikana, lukuun ottamatta moottoriurheilutapahtumia;
- uudenvuoden yön ja venetsialaisten ilotulitukset eikä ilotulituksista, jotka pelastusviranomainen tai poliisi on hyväksynyt.

Kyseisissä toiminnoissa toiminnanharjoittajan on kuitenkin huolehdittava asianmukaisesta meluntorjunnasta ja häiritsevää melua aiheuttavat työkoneet ja laitteet tulee sijoittaa siten, että melun leviäminen asuinkiinteistöille ja muihin melulle herkkiin kohteisiin estyy mahdollisimman tehokkaasti. Edellä mainittujen toimintojen sijoituksessa

asutuksen, palvelujen tai herkkien kohteiden läheisyyteen on toiminnanharjoittajan tiedotettava mahdollisia haitankärsijöitä (vaikutusalueen kiinteistöt) vähintään viikkoa ennen toiminnan alkamista. Tiedotteesta tulee käydä ilmi ainakin työn/tapahtuman luonne, sijainti, kokonaiskesto, toiminta-ajat sekä työnjohdon/järjestäjän vastuuhenkilön yhteystiedot, josta tämän voi tavoittaa koko työn/tapahtuman ajan.

YSL 118 §:n 3 momentin mukaisesti kunta voi antaa ympäristönsuojelumääräyksen toiminnoista, joista ei tarvitse tehdä pykälän mukaista meluilmoitusta. Rautalammin kunnassa määräyksessä kuvatuista toiminnoista ei ole tarpeen tehdä meluilmoitusta, sillä kyseisten toimintojen sijoituksessa päiväaikaan ja arkipäiviin ei toiminnasta katsota aiheutuvan merkittävää meluhaittaa. Asutuksen, palvelujen tai herkkien kohteiden läheisyydessä olevista toimista on perusteltua määrätä tiedottamaan, jotta haitankärsijöillä on mahdollisuus ennalta varautua meluhaittaa aiheuttaviin toimintoihin ja tarvittaessa saada lisätietoa meluntorjuntatoimenpiteistä tai hiljaisista ajoista. Toiminnan päivittämisen suorittamisen aikarajoituksen tarkoituksena on turvata lepoajan rauhoittaminen asuin- ja vastaavilla kiinteistöillä.

5. ILMANSUOJELU

19 § Rakennus-, purku-, kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt

Rakennus-, purku-, kunnossapito- ja puhtaanapitotöissä pölyn leviäminen työkohteen ympäristöön tulee estää kastelemalla, käyttämällä suojapeitteitä, koteloimalla pölyävä työkohte tai muulla vastaavalla tavalla. Työkohteesta yleisille liikennealueille sekä piha-alueille leviävä pölyävä aines on poistettava päivittäin, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Rakennusten ulkoseinien ja rakenteiden, ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden tilapäinen ulkona tapahtuva hiekkapuhallus sekä korkeapainepesu tulee tehdä suojapeitteen alla, ellei se työkohteen syrjäisen sijainnin tai toimenpiteen vähäisyyden vuoksi ole ilmeisen tarpeetonta. Puhallushiekkan joutuminen maaperään ja viemäriin tulee estää. Puhallushiekka tulee poistaa työkohteesta välittömästi työn päätyttyä.

Asbestia, PCB:tä, raskasmetalleja, liuottimia tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia aineita sisältävän pölyn ja jätteen joutuminen maaperään, ilmaan, vesiin ja viemäriin tulee estää pölysuojauksin, kohdeimurein, maaperäsuojauksin tai muulla tehokkaalla tavalla.

Murskausyksiköt on pölyn ympäristöön leviämisen estämiseksi varustettava pölynkeräytimellä, tiiviillä pölykatteella tai kastelujärjestelmällä taajamassa, asumis- tai lomakäytössä olevien rakennusten sekä oleskeluun tarkoitettujen piha- ja virkistysalueiden läheisyydessä. Menetelmän tulee olla käytössä aina, kun murskaustyötä tehdään.

Louhinta ja louheen lastaus on tehtävä siten, ettei pölyä leviä haitallisessa määrin alueen ulkopuolelle. Poravaunut on varustettava pölynkeräyslaitteistoilla tai muilla vastaavilla tehokkailla teknisillä menetelmillä. Pölynkeräyslaitteisto on tyhjennettävä joko räjäytyspaikan ulkopuolella tai alueella paikkaan, mistä pöly ei pääse leviämään haitallisesti ympäristöön.

Suoritettaessa erilaisia kunnostus-, huolto-, rakennus- tai purkutöitä voi ympäristöön päästä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavaa ja terveydelle ja viihtyvyydelle haitallisia päästöjä. Määräys näiden päästöjen rajoittamiseksi on tarpeen terveyden ja omaisuuden suojelun vuoksi. YSL 16 §:ssä on säädetty maaperän pilaamiskiellosta. Ulkona tapahtuvan hiekkapuhalluksen tai painepesun yhteydessä voi ilmaan, maaperään tai viemäriin joutua pölyä ja haitallisia aineita. Määräys on tarpeen ilman ja maaperän suojelun kannalta. Ulkotiloissa tapahtuva pysyvä laitosmainen suihkupuhallus on ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista.

Kiinteistön omistajan velvollisuuksiin kuuluu selvittää, että sisältääkö rakennuksessa käytetyt materiaalit asbestia ja että rakennusosien purku- ja korjaustyöt asbestikohteissa tehdään mahdollisimman vähän asbestille altistavalla tavalla. Asbestityötä saavat tehdä vain siihen pätevyyden hankkineet toimijat, joilla on Lupa- ja valvontaviraston työsuojelun vastuualueen työsuojeluviranomaisen lupa.

Murskauksesta voi aiheutua huomattavia pölyhaittoja. Pölyn aiheuttamien terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi murskauslaitokset on varustettava joko pölynerottimella, tiiviillä pölykatteella tai kastelujärjestelmällä. Myös louhintatöissä voi aiheutua haitallista pölyämistä kalliota porattaessa ja porauspölyä käsiteltäessä. Poravaunut on tämän vuoksi varustettava pölynkeräyslaitteistolla, johon kerääntyy toiminnan hienojakoinen pöly. Hienojakoisen pölyn ympäristöön pääsyn estämiseksi pölynkeräyslaitteisto on tyhjennettävä joko räjäytyspaikan ulkopuolella tai alueella esim. vesikuoppaan.

20 § Liikenneväylien, pihojen ja yleisten alueiden puhtaanapito

Päälystetyille liikenneväylille, toimitilojen sekä taloyhtiöiden piha- ja pysäköintialueille kertynyt hiekoitushiekka tulee poistaa keväisin mahdollisimman pian lumen ja jään sulettua. Edellä mainitut alueet tulee puhdistaa ja pestä tarvittaessa muulloinkin kuin keväisin, mikäli niistä aiheutuu haitallista pölyämistä.

Hiekoitushiekan koneellisen poistamisen tai muun koneellisen kunnossapito- ja puhtaanapitotyön aikana on huolehdittava riittävästä pölyntorjunnasta esimerkiksi kastelemalla puhdistettava alue tai suorittamalla työ pintojen ollessa märkiä sateesta tai sulamisvesistä.

Ilmapuhaltimen käyttö hiekanpoistossa kadulta, parkkipaikalta tai vastaavalta alueelta on kielletty.

Pölyntorjunta on tärkeää hyvän ilmanlaadun turvaamiseksi. Suuri osa taajamailman terveydelle ja viihtyvyydelle haitallisista hiukkasista on liikenteen ja tuulen nostattamaa katupölyä. Määräys on tarpeen, jotta voidaan rajoittaa päästöjä ilmaan etenkin keväisin, jolloin ilmanlaatu on usein huono katualueiden voimakkaan pölyämisen vuoksi.

6. JÄTTEET

21 § Maarakentamisessa hyödynnettävät jätteet

Maarakentamisessa voidaan hyödyntää vähäisessä määrin ja kertaluontoisesti betoni- ja tiilimurskeita sekä murskattua kierrätysasfalttia korvaamaan vastaavaan tarkoitukseen soveltuvien neitseellisten maa-ainesten käyttöä. Jätteen hyödyntämispaikan tulee olla suunnitelmallinen maanrakennuskohde, joka toteutettaisiin siitä riippumatta, onko kohteeseen soveltuvaa jättemateriaalia tarjolla. Hyödynnettävän jätteen määrä saa olla enintään 500 tonnia.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tehtävä kirjallinen ilmoitus jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa vähintään 14 vuorokautta ennen hankkeeseen ryhtymistä.

Edellä mainittujen jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa on mahdollista seuraavin edellytyksin:

- hyödyntämispaikka ei sijaitse pohjavesialueella tai asumiseen tai lasten leikkipaikkana käytettävällä alueella, luonnonsuojelualueella tai ravintokasvien viljelyalueella
- etäisyys vesistöstä, lähteestä ja talousvesikäytössä olevasta kaivosta on vähintään 30 metriä
- toimenpiteen suorittaja on selvillä hyödynnettävän jäte-erän puhtaudesta ja haitattomuudesta
- hyödynnettävä jäte ei sisällä MARA-asetuksen raja-arvot ylittäviä pitoisuuksia haitallisia aineita, jätteitä eikä teräksiä
- betoni- ja asfalttijätteen suurin sallittu palakoko on 90 mm ja tiilijätteen 150 mm
- jätteellä rakennettavan kerroksen paksuus saa olla enintään 100 cm
- jätettä käytetään vain rakenteen todellisen rakennusteknisen tarpeen, kuten tasauksen, kantavuuden ja kestävyys edellyttämä määrä
- jätettä sisältävä rakennekerros peitetään tai päällystetään vähintään 100 mm:n kerroksella lukuun ottamatta asfalttimursketta

Määräys on tarpeen, sillä MARA-asetuksen (VNa 843/2017) soveltamisalan ulkopuolelle jäävä pienimuotoinen jätteen hyödyntäminen voi aiheuttaa roskaantumista ja maaperän ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteen ympäristökelpoisuuden arviointia varten tarvitaan todistus tai muu hyväksyttävä selvitys, jonka perusteella varmistetaan jätteen olevan haitatonta. Jätteiden maaperään sijoittamisen kieltäminen pohjavesialueilla on tarpeen pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Maaperään sijoitetusta jättemateriaalista voi liueta maaperään ympäristölle tai terveydelle haitallisia tai vaarallisia aineita, jotka saattavat kulkeutua pohjaveteen.

Määräys ilmoituksen tekemisestä ennen hankkeeseen ryhtymistä on perusteltua, jotta kohteiden ja toiminnan valvonta on mahdollista. Viranomaisen voi myös ilmoituksen saatuaan tarvittaessa ohjeistaa hankkeeseen ryhtyvää hakemaan toiminnalle ympäristölupaa tai tekemään MARA-asetuksen mukainen ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle. Määräystä ei sovelleta, mikäli hyödyntäminen edellyttää ympäristölupaa tai MARA-ilmoitusta tai kyseessä on omassa

asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen omaan käyttöön (säädellään alueellisten [jätehuoltomääräyksien](#) perusteella).

22 § Rakennusten hävittäminen polttamalla

Rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla on kielletty. Ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen tästä määräyksestä, mikäli rakennuksen polttaminen voidaan toteuttaa hallitusti pelastusviranomaisen tai vastaavan tahon toimesta osana tarkoituksenmukaista harjoitustoimintaa. Poikkeuksesta tehtävässä päätöksessä annetaan tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Rakennusten hävittämiseen polttamalla ei voida myöntää poikkeuslupaa pohjavesialueella tai taajaan rakennetulla alueella.

Rakennuksen hävittäminen polttamalla vaatii myös kunnan rakennusvalvonnan myöntämän purkamisluvan.

Rakennusten polttamista ei käsitellä muussa kunnallisessa sääntelyssä, eivätkä kokonaiset rakennukset jätesääntelyn mukaisesti ole jätettä. Määräys on tarpeen, jotta voidaan paikallisesti ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Polttamisessa vapautuu runsaasti savukaasuja sekä erilaisia myrkyllisiä yhdisteitä, joista voi aiheutua ympäristö-, terveys- ja viihtyvyyshaittaa.

Poikkeuksen myöntämisellä voidaan tarvittaessa mahdollistaa mm. pelastusviranomaisen tai sopimuspalokunnan harjoitustoiminta. Laadittavassa poikkeuspäätöksessä voidaan antaa määräyksiä esimerkiksi sammutusvesien johtamisesta ja käsittelystä, etukäteen tehtävistä toimenpiteistä, kuten myrkyllisten tai palamattomien materiaalien poistoista tai muista ympäristönsuojelullisesti tärkeistä asioista tai rajoituksista. Rakennuksen hävittämiseen polttamalla ei voida myöntää poikkeuslupaa pohjavesialueella ja taajaan rakennetulla alueella, koska polttamisen ja sammutustyön seurauksena vapautuvat päästöt voivat vaikuttaa haitallisesti pohjaveden laatuun sekä aiheuttaa kohtuutonta savuhaittaa ja turvallisuusriskin naapurustolle.

23 § Kyllästetyn jätetuon käyttö

Asuinalueilla, kotitalouksien pihapiirissä ja lasten leikkipaikoilla tapahtuvaan rakentamiseen sekä ravintokasvien ja rehun kanssa kosketuksissa oleviin rakenteisiin ei saa käyttää arseenikyllästeillä (CCA-kyllästeet) teollisesti käsiteltyjä, käytöstä poistettua puutavaraa. Ammattimaisessa käytössä sekä maa- ja metsätalouden harjoittamisen tarpeeseen CCA-kyllästeillä käsiteltyä puuta saa käyttää, esimerkiksi kantaviin puurakenteisiin, siltarakenteisiin ja laitureihin, mikäli puun kestävyys on välttämätöntä ihmisen tai karjan turvallisuuden kannalta ja puun joutuminen ihokosketukseen on puun käyttöaikana epätodennäköistä.

Kreosootilla kyllästetyn puun käyttö on kielletty muussa kuin teollisuus- ja ammattikäytössä, ja sitä saa käyttää vain ratapölkkinä ja sähkö- tai telejohtojen pylväänä.

Käytöstä poistettava arseeni- ja kreosoottikyllästetty puu luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi, joten se on toimitettava jäteasemalle tai muuhun asianmukaiseen vastaanottoaikaan erilliskeräilyyn.

Rajoitukset on annettu arseeni- ja kreosoottikyllästeiden aiheuttamien terveys- ja ympäristövaarojen ehkäisemiseksi, ja ne perustuvat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä ympäristöministeriön ohjeistuksiin ([arseeni](#) ja [kreosootti](#)), missä on lueteltu sallitut käyttökohteet.

7. KEMIKAALIT

24 § Vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastointi

Vaarallisia nestemäisiä kemikaaleja ovat mm. polttoaineet, öljyt, maalit, torjunta-aineet ja liuottimet sekä näiden nestemäiset jätteet.

Vaaralliset nestemäiset kemikaalit tulee varastoida kiinteistöllä siten, että:

- niiden pääsy viemäriin, maaperään, pohjaveteen, vesistöön tai haihtuvien yhdisteiden pääsy ilmaan on estetty;
- varastointiin käytettävästä säiliöstä/astiasta käy ilmi, mitä kemikaalia se sisältää sekä aineen edellyttämät vaaramerkinnät;
- ulkona sijaitseva kemikaalivarasto on lukittu tai ulkopuolisten pääsy käsiksi vaarallisiin kemikaaleihin on muulla tavoin estetty.

Lisäksi muun vaarallisten nestemäisten kemikaalien säiliön kuin ajoneuvolla siirrettävän kuljetus- ja tankkaussäiliön on oltava:

- kaksivaippainen, tai
- sijoitettu suoja-altaaseen, jonka tilavuus on vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus (jos suoja-allasta ei ole katettu tai se ei ole umpinainen, siihen kertyvät hulevedet on johdettava öljynerottimen kautta imeytykseen tai puhdistusjärjestelmään), ja
- lukittava tai ulkopuolisten pääsy käsiksi vaarallisiin kemikaaleihin on muulla tavoin estetty, ja
- varustettu laponestolla ja ylitäytönestimellä.

Säiliön haltijan on tarkkailtava säännöllisesti säiliön, suojauksen ja yhteiden kuntoa mahdollisten vaurioiden ja vuotojen havaitsemiseksi sekä ryhdyttävä välittömästi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Määräykset eivät koske kotitalouksissa säilytettäviä vähäisiä määriä tavanomaisesti käytettäviä kemikaaleja, kuten pesu- ja puhdistusaineita, eikä alkuperäispakkauksessa säilytettävän säilörehun tai tuoreviljan valmistuksessa käytettävän kemikaalin lyhytaikaista varastointia.

Öljyjen, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden käsittelyssä ja varastoinnissa tapahtuneesta onnettomuudesta on ilmoitettava välittömästi hätäkeskukseen ja ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Vaarallisten kemikaalien varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Kemikaalien sijoittaminen valuma- tai suoja-altaaseen, josta vuotojen havaitseminen ja poistaminen ovat mahdollisia, on tärkeää maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista. Mikäli kemikaaleja pääsee vuotamaan viemäriin, voi se aiheuttaa haittaa verkostolle ja jätevedenpuhdistamolle tai jätevesien purkupaikalla voi aiheutua ympäristön pilaantumista.

Määräys säiliöiden (mm. siirtopumppu ja täyttöyhde) ja varastojen lukitsemisesta on tarpeen, jotta voidaan estää ilkeästä mahdollisesti aiheutuvat kemikaalien vuodot ja ympäristön pilaantuminen. Lapon- ja ylitäytönestön käytöllä voidaan merkittävästi vähentää polttoaineen vuotoriskiä maaperään. Säilörehun valmistuksessa käytettävien happojen tilapäinen työteknisistä syistä tapahtuva varastointi suojaamattomalla alueella on sallittua, koska siitä ei aiheudu merkittävää riskiä ympäristölle.

25 § Kemikaalisäiliöiden sijoittaminen ja tarkastukset

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983) tarkoittamia säiliöiden tarkastusvälejä sovelletaan koko Rautalammin kunnan alueella. Tarkastusvälejä sovelletaan myös muihin kuin maanalaisiin öljy- ja kemikaalisäiliöihin.

Öljysäiliöiden tarkastuksen saa suorittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päteväksi arvioima toiminnanharjoittaja. Muiden säiliöiden tarkastajalla on oltava tehtävän edellyttämä ammattitaito. Tarkastuksesta laadittu tarkastuspöytäkirja on säilytettävä ja pyydettyessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

27.1 § Pilaantumiselle herkätkohteet

Pohjavesialueelle tai ranta-alueelle ei saa sijoittaa maanalaisia vaarallisten nestemäisten kemikaalien säiliöitä.

Pohjavesialueella sijaitsevia käytössä olevia maanalaisia vaarallisten nestemäisten kemikaalien säiliöitä ei saa kunnostaa pinnoittamalla.

Pohjavesialueella tai ranta-alueella sijaitseva maanalainen sekä maanpäällinen kemikaalisäiliö on tarkastutettava ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta ja sen jälkeen säiliön todetun kuntoluokituksen mukaan. Tarkastusvelvollisuus ei koske maanpäälle sijoitettuja kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on vuodonilmaisujärjestelmä, eikä suoja-altaassa olevia säiliöitä, joissa on hälyttävä vuodonilmaisujärjestelmä.

27.2 § Muut alueet

Maanalainen yksivaippainen kemikaalisäiliö on tarkastutettava ensimmäisen kerran 15 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta ja sen jälkeen säiliön todetun kuntuokituksen mukaan.

Uusien maanalaisten kemikaali- tai öljysäiliöiden sijoittamisen kieltäminen pilaantumiselle herkillä kohteilla on perusteltua pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. KTM:n päätöksen (344/1983) sääntelyn tarkoittamien tarkastusvälien ulottaminen koskemaan myös muita kuin maanalaisia säiliöitä sekä pohjavesialueita on Rautalammin kunnassa perusteltua, sillä maanalaiset öljysäiliöt aiheuttavat maaperän pilaantumiskärsin, ja säännöllisellä tarkastamisella voidaan välttää vuotojen syntyminen. Muilla kuin pilaantumiselle herkillä alueilla ensimmäinen tarkastus on säädetty tehtäväksi pidemmän käyttöajan jälkeen.

26 § Maanalaisen kemikaalisäiliön käytöstä poistaminen

Käytöstä poistettava maanalainen kemikaalisäiliö on nostettava maasta putkistoiheen (täyttö- ja ilmaputket). Säiliö on ennen nostoa tyhjennettävä ja tarkastettava. Työn suorittajasta ja tarkastuspöytäkirjasta on voimassa, mitä edellä 27 §:ssä määrätään. Käytöstä poistamisesta on ilmoitettava myös pelastusviranomaiselle.

Mikäli noston yhteydessä on havaittavissa hajua tai vuotoja maaperässä, on välittömästi otettava yhteyttä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen.

Mikäli säiliön poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä aiheutuu merkittävää vahinkoa muulle omaisuudelle, tulee kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta hakea kirjallisesti poikkeusta ympäristönsuojelumääräyksestä säiliön maahan jättämiseksi. Maahan jätettävä säiliö on puhdistettava, tarkastettava ja täytettävä hiekalla tai muulla hyväksyttävällä tavalla. Säiliön täyttöputki tulee tulpata ja käyttö estää, sekä säiliön sijainti tulee dokumentoida.

Maanalaisten kemikaalisäiliöiden poistaminen on perusteltua, jotta maaperään ei jää sellaisia säiliöitä, joista voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Poikkeus voidaan myöntää, mikäli säiliön maaperään jättämisestä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen riskiä, säiliön poistaminen on kiinteistön omistajalle taloudellisesti kohtuutonta tai säiliön poistaminen vaarantaa esimerkiksi rakennuksen perustusten kantavuuden. Säiliön puhdistaminen ja täyttäminen hiekalla pienentävät ympäristön pilaantumisen riskin mahdollisimman pieneksi sekä parantavat maan kantavuutta, jos maaperään jätetty säiliö hajoaa.

27 § Polttoaineiden tankkaus- tai täyttöpaikka

Pysyvässä käytössä olevan polttonesteiden ja muiden nestemäisten kemikaalien kiinteät tankkaus- ja täyttöpaikat on päällystettävä tiiviillä, kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella tai suojakalvolla. Tilapaisten, kuten työmailla, tai siirrettävien farmarisäiliöiden tankkauspaikkojen rakenteiden on oltava sellaisia, mistä mahdolliset vuodot voidaan helposti havaita ja kerätä talteen. Tankkaus- ja täyttöpaikkojen

yhteydessä tulee olla saatavilla riittävästi imeytysainetta ja välineistöä mahdollisten vuototilanteiden varalle.

Määräys ei koske kiinteistöjen lämmitysöljysäiliöiden täyttöpaikkoja.

Tankkauspaikat, joilla kemikaalia voi päästä maaperään, ovat riski ympäristölle, jonka vuoksi niille on asetettu vaatimuksia. Tankkauspaikoilla tarkoitetaan muita kuin valtioneuvoston asetuksen nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvälineistä (314/2020) mukaisia jakeluasemia. Uudet kiinteät polttonesteen täyttö- ja tankkauspaikat, joita ei ole rekisteröity YSL 116 §:n nojalla tai jotka eivät vaadi ympäristölupaa, tulee sijoittaa tiiviille, kemikaaleja läpäisemättömällä kestopäällysteellä pinnoitetulle alustalle, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen. Tiivis alusta voi olla esim. betonia, asfalttia tai suojamuovia. Materiaalin tulee kestää kyseisten kemikaalien liuottavaa vaikutusta. Alustan rakenteet on suunniteltava siten, että mahdolliset vuodot sekä sade- ja sulamisvedet pystytään keräämään talteen. Tankkaus- ja täyttöpaikoilla on oltava imeytysainetta ja kalustoa mahdollisten vuotojen keräämistä ja säilyttämistä varten.

8. MUUT MÄÄRÄYKSET

28 § Maalämpöjärjestelmien rakentaminen

Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa uusia maalämpökaivoja tai -keruuputkistoja.

Lämmönkeruunesteenä ei saa käyttää terveydelle tai ympäristölle vaarallisiksi luokiteltuja aineita. Rakennettaessa maalämpöjärjestelmiä on huolehdittava siitä, ettei maalämpökaivojen porauksessa syntyvää kiviainesta tai veden ja kiintoaineksen muodostamaa lietettä joudu suoraan vesistöön, ojiin, yleisiin viemäreihin tai katu- ja puistoalueelle. Energiakaivon porauksessa ja kiviaineksen säilyttämisessä on huomioitava lähialueen asutus, ettei haitallista pölyämistä tai kohtuutonta meluhaittaa pääsisi syntymään.

YSL 17 §:ssä on säädetty pohjaveden pilaamiskiellosta, minkä vuoksi on perusteltua rajoittaa uusien maalämpökaivojen tai -putkistojen rakentamista pohjavesialueella tai alle 500 metrin etäisyydellä vedenottamosta niiden aiheuttaman pohjaveden pilaantumisen riskin vuoksi. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttaa sekä maalämpökaivojen poraaminen, että mahdolliset lämmönkeruunesteen vuodot. Siirtoputken voi sijoittaa myös pohjavesialueelle, jos siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Energiakaivojen poraamisen yhteydessä voi syntyä merkittäviä määriä kiviainesta, pölyä ja lietettä, joka voi paikallisesti aiheuttaa voimakasta veden samentumista sekä lietteen kertymistä puroihin, noroihin, ojiin ja vesistöihin. Tämä voi aiheuttaa muutoksia vesistön tai muun vesiympäristön elinolosuhteisiin ja pilata vedenlaatua. Viemärisä liete saattaa aiheuttaa tukkeutumista ja vaikeuttaa jätevedenkäsittelyä tai rikkoa viemäriputkistoja.

Maalämpökaivojen sijoittamisessa tulee ensisijaisesti pyrkiä täyttämään 'Maalämmön hyödyntäminen pientaloissa' -ympäristöoppaassa (YM/2013) mainitut suositellavat minimietäisyydet eri kohteisiin. Sopivat etäisyydet voivat vaihdella porareikien kaltevuuskulmasta, pohjaveden virtausolosuhteista ja maaperästä riippuen.

29 § Energiakonttivarastojen sijoittaminen

Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa litiumioniakkuenergiavarastoja.

Määräys on annettu akkukonttivarastojen paloriskin ja siihen liittyvien päästöjen aiheuttaman pohjaveden pilaantumisen estämiseksi.

30 § Lumen vastaanottopaikat

Lumen vastaanotto- ja varastointipaikan sijoittaminen vesistöön, vesistön välittömään läheisyyteen tai pohjavesialueelle on kielletty. Vastaanottopaikka ja tilapäinen lumen läjityspaikka tulee sijoittaa ja toteuttaa siten, ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista, vettymishaittaa naapurikiinteistöille, yleisen viihtyisyyden vähenemistä eikä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Vastaanottopaikan pitäjän tulee toimittaa alueelle lumen mukana kulkeutunut jäte asianmukaiseen käsittelyyn ja huolehtia alueen siivoamisesta lumen sulamisen jälkeen. Sulamisvedet tulee imeyttää maaperään tai käsitellä tarvittaessa muulla tavalla ennen niiden johtamista ojaan tai vesistöön.

YSL 17 §:ssä on säädetty pohjaveden pilaamiskiellosta. Ajoväyliltä, kaduilta ja muilta alueilta poistettava lumi saattaa sisältää roskia, öljyä, polttoainejäämiä sekä muita haitta-aineita. Määräys on tarpeen sulamisvesien aiheuttaman ympäristön pilaantumisen vaaran sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi. Roskaantumisen välttämiseksi lumen vastaanottopaikan pitäjän on huolehdittava roskien siivoamisesta heti lumen sulettua. Lumen vastaanottamisesta ja sulamisvesistä voi aiheutua lähiympäristöön lisäksi muitakin haittoja (esim. vettyminen), joiden ennaltaehkäisemisestä on huolehdittava.

31 § Maa-ainesten käsittely ja varastointi

Maa-ainesten käsittely ja varastointi muualla kuin maa-aines- tai ympäristöluvan mukaisella alueella on kielletty alle 200 metrin etäisyydellä asutuksesta. Maa-ainesten tulee olla pilaantumattomia ja varastoinnin tilapäistä. Määräys ei koske kotitalouksien tavanomaiseen viherrakentamiseen tai maatalouteen liittyvää maa-ainesten tilapäistä käsittelyä ja varastointia.

Maa-ainesten seulonasta ja koneellisesta käsittelystä aiheutuu melu- ja pölyhaittaa lähiympäristölle. Myös maa-ainesten varastoinnista aiheutuu pölyämistä. Tämän vuoksi on perusteltua kieltää maa-ainesten käsittely ja varastointi 200 metriä lähempänä asutusta. Etäisyys määritetään maa-ainesten varastointi- tai käsittelypaikasta lähimpään asuin- tai vapaa-ajanrakennuksen seinään. Käsiteltävien ja varastoitavien maa-ainesten tulee olla pilaantumattomia maa-aineksia, jotka eivät sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Tilapäisellä varastoinnilla tarkoitetaan alle kolme vuotta kestävää varastointia. Rajausta perustuu valtioneuvoston asetukseen kaatopaikoista (331/2013), jonka mukaan yli kolmen vuoden varastointi katsotaan luvanvaraiseksi jätteen loppukäsittelyksi.

32 § Erotinlaitteistot

Pohjavesialueella tai ranta-alueella sijaitsevien teollisuus- ja yritysikiinteistöjen varasto-, pysäköinti-, terminaali-, ja logistiikka-alueilla syntyvät hulevedet tulee johtaa asianmukaisesti hiekan- ja öljynerotinlaitteistojen kautta sadevesiviemäriin tai hallitusti maastoon. Alue on muotoiltava ja päällystettävä siten, että hulevedet kulkevat erotinlaitteistojen kautta. Muilla alueilla hiekan- ja öljynerotinlaitteistojen tarve tarkastellaan tapauskohtaisesti toiminnan luonteen mukaan.

Teollisuus- ja yritysikiinteistöjen toiminnasta piha-alueella tai pysäköinnistä voi aiheutua haitta-aineiden joutumista hulevesiin. Hulevesien mukana haitta-aineet, kuten öljyhiilivedyt voivat joutua maaperään, pohjaveteen tai vesistöön, ellei niitä pysäytetä erotinlaitteistoihin.

33 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa näitä määräyksiä täydentäviä ohjeita ja määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä ja yksittäistapauksessa myöntää kirjallisesta hakemuksesta luvan poiketa näistä määräyksistä. Poikkeamisesta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Poikkeaminen käsitellään aina tapauskohtaisesti, eikä siitä muodostu uusia käytäntöjä, eikä aiempaan myönnettyyn poikkeamaan voi vedota uutta haettaessa.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta peritään kulloinkin voimassa olevan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kirjallisesta hakemuksesta myöntää tapauskohtaisesti poikkeuksen näistä määräyksistä YSL 202 §:n 4 momentin mukaisesti. Poikkeamista ei kyseessä olevan määräyksen perusteella voida kuitenkaan myöntää lainsäädännössä asetetuista reunaehdoista ja vähimmäisvaatimuksista. Poikkeaminen käsitellään hallintolain (434/2003) mukaisesti. Ympäristönsuojeluviranomaisen tekemään päätökseen haetaan muutosta siten, kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään muutoksenhausta. Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta voidaan periä maksu YSL 205 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

34 § Seuraamukset määräysten rikkomisesta ja laiminlyönnistä

Näiden määräysten noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Valvontaviranomainen voi kehottaa ja tarvittaessa määrätä ryhtymään toimiin rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi.

Määräysten rikkomisen tai laiminlyönnin pakkokeinoista ja seuraamuksista säädetään ympäristönsuojelulain 18 luvussa. Ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1–4 §:ssä ja ympäristönsuojelulain rikkomisesta YSL 225 §:ssä.

9. VOIMAANTULO

35 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

Nämä ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan 1.x.202x.

LUONNOS